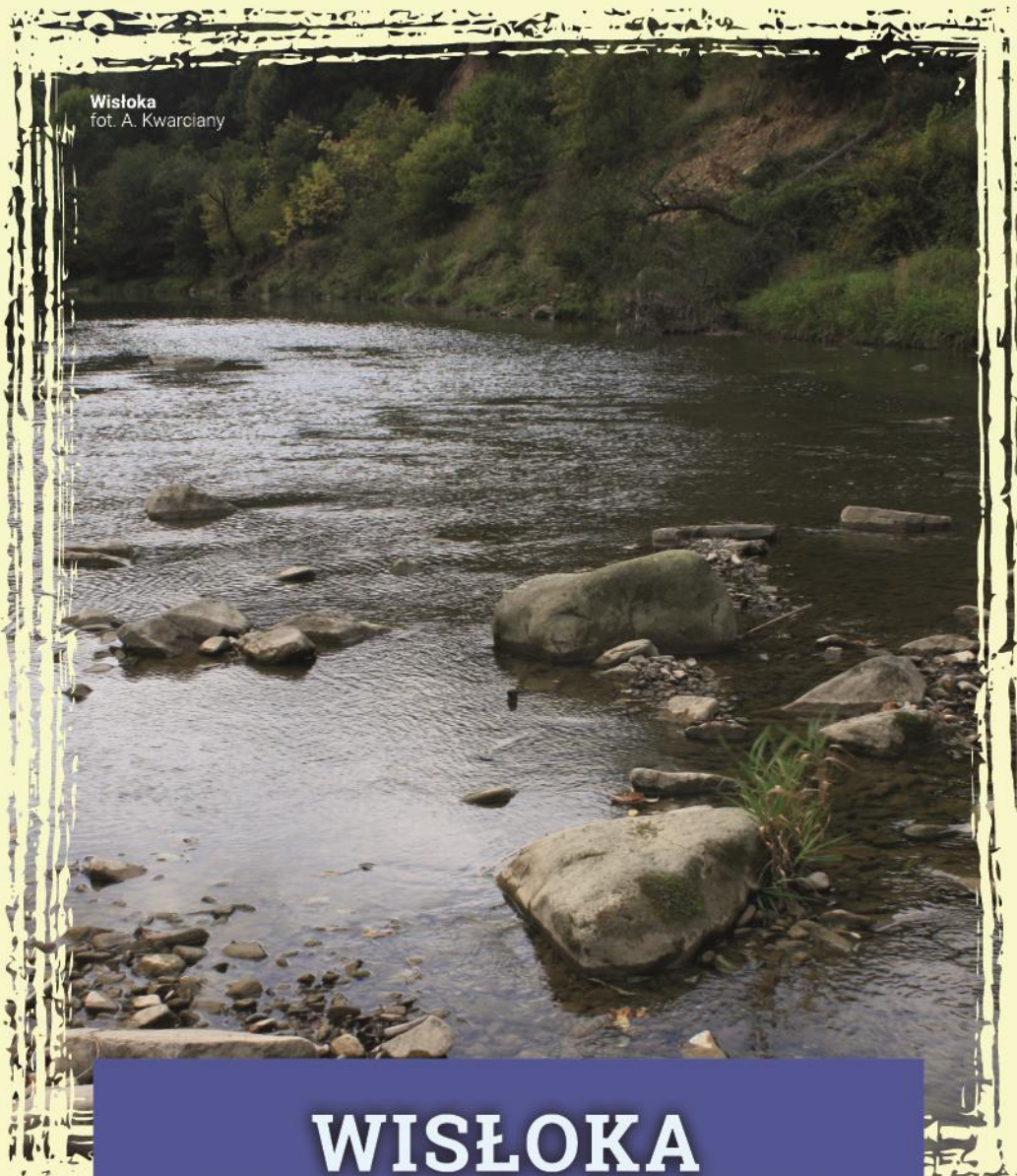

Wisłoka
fot. A. Kwarciany

WISŁOKA Z DOPŁYWAMI

PLH180052

Fundusze
Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Legenda

 granica obszaru

 granice województwa podkarpackiego

 granice nadleśnictw

Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000

Sieć Natura 2000 została wprowadzona w 2004 roku, jako jeden z obowiązków związanych z przystąpieniem naszego kraju do Unii Europejskiej. Wyznaczone przez kraje członkowskie obszary Natura 2000 tworzą **Europejską Sieć Ekologiczną obszarów ochrony Natura 2000**.

Głównym celem funkcjonowania obszarów Natura 2000 jest **zachowanie we właściwym stanie** cennych oraz zagrożonych w skali Europy typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, czyli tzw. przedmiotów ochrony.

Funkcjonowanie programu normują dwie unijne dyrektywy, tzw.: **Dyrektywa ptasia** i **Dyrektywa siedliskowa**.

W myśl wyżej wymienionych aktów prawa każdy kraj członkowski Unii Europejskiej ma obowiązek zapewnić siedliskom przyrodniczym (wymienionym w załączniku I Dyrektywy siedliskowej) i gatunkom roślin i zwierząt (wymienionym w załączniku II Dyrektywy siedliskowej i I Dyrektywy ptasiej) warunki sprzyjające ochronie lub zadbać o odtworzenie ich dobrego stanu, m.in. poprzez wyznaczenie i objęcie ochroną obszarów, na których te siedliska i gatunki występują.

Dyrektywy unijne wyznaczają dwa typy obszarów:

- **obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO)**
 - wyznaczane do ochrony populacji dziko występujących ptaków jednego lub wielu gatunków
- **obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW) / specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO)** – chronią siedliska przyrodnicze oraz gatunki zwierząt innych niż ptaki.

Plan zadań ochronnych, czyli plan ochrony?

Narzędziem do skutecznej ochrony obszaru Natura 2000, w zależności od potrzeb, jest plan zadań ochronnych (PZO) lub plan ochrony (PO).

W ramach projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 sporządzane są plany zadań ochronnych, czyli projekty najpilniejszych działań na rzecz ochrony danego obszaru. Plan zadań ochronnych ustanawiany jest w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska obowiązkowo na 10 lat. Głównym celem PZO jest utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i/lub gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Plan zadań ochronnych określa: istniejące i potencjalne zagrożenia, cele oraz działania ochronne, które powinny zostać wykonane w najbliższym czasie, ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. Może również zawierać ocenę potrzeby sporządzenia planu ochrony i wskazanie terminu jego opracowania.

PZO może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotami ochrony.

Charakterystyka obszaru

Wisłoka w okolicy Myscowej
fot. A. Kwarciany

Obszar obejmuje dolinę Wisłoki od północnej granicy Ostoi Magurskiej do mostu drogowego na trasie Pilzno – Kamienica oraz kilka większych dopływów: Iwielkę, Kłopotnicę, Ropę, Olszynkę, Jasiołkę, Kamienicę.

Wisłoka oraz jej dopływy charakteryzują się kamienistym lub kamienisto-żwirowym dnem z niewielką ilością osadów. Miejscami akumulują się piaszczyste łąki oraz kamieniste wyspy.

Wzdłuż koryta występują głównie łąki, grunty orne oraz nadrzeczne łąki. W okolicach większych miejscowości cieki zostały w znacznym stopniu uregulowane oraz obwałowane.

Nazwa i kod obszaru | Wisłoka z Dopływami PLH180052

Powierzchnia | 2651,03 ha

Rok zatwierdzenia | 2011

Makroregion | Pogórze Środkowobeskidzkie, Beskidy Środkowe

Mezoregion | Pogórze Ciężkowickie, Pogórze Strzyżowskie,
Obniżenie Gorlickie, Kotlina Jasielsko-Krośnieńska,
Pogórze Jasielskie, Beskid Niski

Położenie administracyjne |

województwo małopolskie

powiat gorlicki: gmina Biecz, Gorlice – miejska i wiejska, Lipinki, Ropa, Sękowa,

województwo podkarpackie

powiat dębicki: gmina Brzostek, Jodłowa, Pilzno,

powiat jasielski: gmina Brzyska, Jasto – miejska i wiejska, Dębowiec, Kołaczyce,

Krempna, Nowy Żmigród, Osiek Jasielski, Skołyszyn, Tarnowiec,

powiat krośnieński: gmina Jedlicze, Chorkówka

Walory przyrodnicze

Do najcenniejszych siedlisk nadrzecznych należą lasy i zarośla łęgowe, m.in. **łęgi wierzbowe** (*Salicetum albae*), pozostałości **łęgów topolowych** (*Fraxino excelsioris -Populetum albae*) oraz fragmenty **podgórskiego łęgu jesionowego** (*Carici remotae-Fraxinetum excelsioris*), **olszynki górskiej** (*Alnetum incanae*), **olszyny bagiennej** (*Caltho-Alnetum*) i **łęgu wiązowo-dębowego** (*Ficario-Ulmetum minoris*), które w wielu

miejscach zachowały postać zbliżoną do naturalnych lub nieznacznie przekształconą. Występują tu również cenne siedliska półnaturalne, takie jak **ekstensywnie użytkowane niżowe łąki świeże** (*Arrhenatherion*) oraz **zmiennowilgotne łąki trzęślicowe** (*Molinion*).

Wisłoka w okolicy Świątkowej Małej
fot. J. Szmuc

Obszar jest ważną ostoją wielu rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt. Stwierdzono tu ponad 20 taksonów ryb i minogów, w tym 6 z załącznika II Dyrektywy siedliskowej - **brzankę** *Barbus carpathicus*, **różankę** *Rhodeus amarus*, **minoga strumieniowego** *Lampetra planeri*, **głowacza białopłetwego** *Cottus gobio* oraz **kozę** *Cobitis taenia*. Bezkręgowce reprezentowane są przez motyle, takie jak **czerwończyk nieparek** *Lyceana dispar*, **modraszek nausitous** *Phengaris nausithous*, czy **modraszek telejus** *Phengaris teleius*, które związane są z wilgotnymi łąkami. Występuje tu także rzadki gatunek małża – skójka gruboskorupowa *Unio crassus*.

Wisłoka jest jedną z najważniejszych rzek przewidzianych do restytucji **łososia atlantyckiego** *Salmo salar* i jesiotra *Acipenser oxyrhynchus*, a jej dopływy włączone do obszaru są potencjalnymi tarliskami anadromicznych ryb wędrownych.

Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*
fot. archiwum RDOŚ w Rzeszowie

Cel ochrony

Głównym celem ochrony obszaru Natura 2000 Wisłoka z Dopływami PLH180052 jest ochrona naturalnej struktury koryt rzecznych wraz z występującą tam ichtiofauną. Istotne jest również zachowanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy siedliskowej.

Modraszek nausitous *Phengaris nausithous*
fot. archiwum RDOŚ w Rzeszowie

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania dotyczące opracowania planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 prowadzone są w ramach projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16

„Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000”

współfinansowanego ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Spójności w ramach II Priorytetu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – Ochrona środowiska w tym adaptacja do zmian klimatu.

Całkowita wartość projektu:

31 893 496,24 zł

Beneficjent projektu:

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

W ramach projektu w granicach woj. podkarpackiego plany zadań ochronnych zostaną opracowane dla **19 obszarów Natura 2000**

SPRAWUJĄCY NADZÓR NAD OBSZAREM ORAZ ZARZĄDZAJĄCY SIECIĄ NATURA 2000 W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie

Al. Józefa Piłsudskiego 38, 35-001 Rzeszów
Tel.: 17 78-50-044, Fax: 17 85-21-109
e-mail: sekretariat.rzeszow@rdos.gov.pl
www.rzeszow.rdos.gov.pl

Wydział Spraw Terenowych I w Krośnie

ul. Bieszczadzka 1, 38-400 Krosno
Tel./Fax: 13 43-72-831

Wydział Spraw Terenowych II w Przemyślu

Plac Dominikański 3, 37-700 Przemyśl
Tel./Fax: 16 67-01-503